

Studiekvalitetsmelding 2024-2025

Det medisinske fakultet, august 2025

UNIVERSITETET I BERGEN

Innholdsfortegnelse

Oppfølging av forrige studiekvalitetsmelding	3
Hovedkonklusjoner fra dialogmøter med programutvalgene	3
Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer	6
Strategiske planer for den faglige porteføljen	6
Endringer og prioriteringer innen utdanning og læringsmiljø.....	6
Andre tema	7

Oppfølging av forrige studiekvalitetsmelding

De tverrfaglige arbeidsgruppene innen innovasjon, bærekraft og digital kompetanse/kunstig intelligens (KI) fakultetet satte ned våren 2024 har fullført arbeidet sitt. Bærekraftsgruppen produserte en rapport med konkrete læringsutbyttebeskrivelser som kan benyttes av studieprogrammene på emne- og programnivå. Gruppen har også samarbeidet med ex.phil. for medfak, som fra høsten 2025 inkluderer oppgaver med bærekraft som tema. De andre gruppene har gitt mer direkte innspill til sine respektive programutvalg.

I forrige studiekvalitetsmelding planla vi revisjon av emneporteføljen for elektive emner i medisins- og ernæringsstudiene, for å hente inn noe av inntektstapet som oppstår når studentene tar elektive emner ved andre fakultet eller læresteder. Våren 2025 ble elektive perioder i medisinstudiet isteden vedtatt nedlagt. Når vi nå jobber for en felles studieplan for medisinstudiene i Bergen, Stavanger, Førde og Haugesund, blir det for ressurskrevende å på sikt tilby elektive emner ved alle campus. Elektive emner var et godt tilskudd til studieplanen Medisin 2015, men det vil ikke være økonomisk bærekraftig å fortsette ordningen for kommende kull. I tillegg viste NOKUT-rapporten etter evalueringen av landets medisinstudier at studieplanen i medisin er overfylt med innhold (*curriculum overload*), slik at det var nødvendig å redusere den totale emnebelastningen i programmet.

Permanent omfordeling av nedlagte studieplasser fra master i human ernæring er ikke gjennomført. Disse studieplassene er fortsatt foreløpig fordelt på master i biomedisin og klinisk ernæring. Klinisk ernæring sliter imidlertid med å fylle plassene, og fakultetet vil i det kommende studieåret se mer helhetlig på det totale antallet master-studieplasser og fordeling av disse.

Hovedkonklusjoner fra dialogmøter med programutvalgene

Fakultetet har i vår gjennomført individuelle dialogmøter med det enkelte programutvalg ved leder og administrativ koordinator. I år deltok også en studentrepresentant fra de fleste programutvalgene, noe både fakultetet og programutvalgene opplevde som svært nyttig.

Under følger noen hovedpunkter fra møtene samt fra det enkelte program sin årlige egenvurdering. I årets bestilling av egenvurderinger ba vi programutvalgene spesielt omtale temaet curriculum overload: hvorvidt dette er en utfordring i deres studieprogram og hvordan de eventuelt jobber med å forhindre det. Særlig medisinstudiet har fokus på dette, og programutvalget har laget en «kalkulator» som kan måle timeplanen opp mot antall studiepoeng i emnet for å vurdere omfanget av undervisningen. Denne er delt med de andre studieprogrammene.

Programutvalg for farmasi

I 2024 leverte en arbeidsgruppe et ferdig forslag til ny studieplan for farmasi, som ble vedtatt i programutvalget våren 2025. Ny studieplan er tatt til etterretning i Programstyret ved kjemisk institutt, og skal også behandles som sak i fakultetsstyret i høst. Oppstart av ny studieplan er planlagt høsten 2026.

Farmasi opplever økte utfordringer med enkelte studenters norskkunnskaper, dette diskuteres også nasjonalt. De fleste studentene er fornøyde med studiemiljøet, men ser forbedringspotensial når det kommer til arbeidslivsrelevans. Det snakkes mest om jobb i apotek og ikke andre alternativer, som studentene gjerne vil høre mer om.

Programutvalg for ernæring

Ernæringsstudiene har fullt fokus på opptak og rekruttering, men opplever også i 2025 sviktende søkertall både på bachelor og master – i likhet med noen av de andre ernæringsstudiene i Norge. Det jobbes fortsatt mot en enighet mellom lærestedene om nye opptakskrav, men dette er ikke landet. Programutvalget opplever at det er krevende å skaffe praksisplasser i kommunen, da det er lite kontinuitet i kontaktpersoner. Samtidig er det innført økt krav til praksis i RETHOS – fra to til fire uker. Programutvalget ser på om det er aktuelt å opprette eget utdanningsråd med kommunen, slik man har for medisinstudiet.

Programutvalg for medisin

Medisinstudiet har de siste månedene hatt særlig fokus på curriculum overload: overfylt studieplan. Dette var ett av punktene som kom fram av [NOKUTs evaluering](#) av medisinstudiene i Norge – studieplanene er jevnt over overfylte og studentene har lite tid til egenstudier. Evalueringen viser ellers at alle de fire studieprogrammene har god utdanningskvalitet innenfor organisering, samarbeid, fagmiljøets kompetanse, undervisning, læring, vurdering og læringsmiljø. Samtidig peker den på at kvaliteten utfordres av blant annet endringer i helsevesenet, kunnskapsekspløsjonen i medisinfaget og økende studenttall. Både i studiebarometeret og i sluttevalueringen fra NOKUT kommer det frem at programmet kan øke kvaliteten i praksis, og det arbeides med tiltak for hvordan dette skal gjøres.

I fjor ble medisinstudiet tildelt 20 studieplasser til studieløp Bergen/Førde. Programutvalget har derfor gjennom studieåret arbeidet med å justere studieplanen, slik at den skal tilpasses en flercampusmodell. Hvordan den justerte studieplanen kommer til å se ut blir vedtatt i høst. Fra og med dette høstsemesteret går alle emner i medisinstudiet over til karakterskala bestått/ikke bestått.

Programutvalg for odontologiske fag

Tannpleie har påbegynt sin programrevisjon der det blant annet er behov for å justere emneporteføljen for å fjerne emner på 0 studiepoeng, og tilpasse seg endringer som følger av ny studieplan på odontologistudiet. Tannpleie hadde et rekordstort avgangskull i år, men sliter ellers fortsatt litt med frafall.

Siste semester i ny studieplan for odontologistudiet ble iverksatt i vårsemesteret 2025. Den nye studieplanen må få tid til å bli justert og innarbeidet, men høsten 2024 leverte en arbeidsgruppe ved instituttet rapporten: «Tilpassing av klinisk undervisningsaktivitet ved Institutt for klinisk odontologi, UiB, i forbindelse med innføring av ny studieplan for odontologi (KUSP-rapporten)». Noen emner i 3. og 4. studieår ble justert etter dette. Studieprogrammet og -planen skal evalueres høsten 2025.

Det vurderes gå over til karakterskala bestått/ikke bestått for alle emner i odontologistudiet. Programutvalget og studentene stiller seg positive, men ønsker at det skal gjøres en felles beslutning

for alle de norske odontologi-lærestedene. Bachelor i tannpleie beholder dagens karakterskala, på grunn av karakterkravet ved opptak til masterstudier.

Programutvalg for global helse

Masterprogrammet i global helse jobber med revisjon av programmet, og en av endringene man jobber med er å hente ut stordriftsfordeler gjennom samundervisning med andre studieprogram. Revisjonen ser også spesielt på sluttkompetansen og yrkeslivsrelevans: kandidatene sliter med å se arbeidsmulighetene etter studiet. Programmet vil blant annet endre navn til Global public health for å vise tydeligere innretning. Revidert plan skal være klar i løpet av høsten 2025.

Programmet har fått endret søkermassen på grunn av innføring av skolepenger for søkere utenfor EU/EØS, og opplever at de bruker store ressurser i administrasjonen på de få, betalende studentene.

Programutvalg for helsefag

Masterprogrammet i Helse og samfunn har tre ulike studieretninger, men både studenter og fagmiljøet selv opplever at disse er en litt kunstig sammenslåing av fagområder. Studieretningen Genetisk veiledning planlegges nedlagt, og det vurderes ved instituttet om man heller skal forsøke å opprette en nordisk fellesgrad i genetisk veiledning. Studieretningen Ulike perspektiv på helseutfordringer har en del søkere, men få studenter som begynner. Et tiltak er å gjøre programmet og emnene mer fleksible, og det jobbes også med mer samarbeid og samundervisning med manuellterapi og global helse for å spare ressurser. Studieretningen yrkeshygiene har ikke hatt opptak de siste årene, på grunn av for få ansattressurser.

Masterprogrammet i Manuellterapi har høye søkertall og god gjennomstrømming, og ønsker å gå over til opptak hvert år med oppstart i høstsemesteret. Gjennom mer samundervisning med helse og samfunn kan man også potensielt ta opp flere studenter, og da flytte studieplasser fra masterprogrammet i helse og samfunn.

Programutvalg for biomedisin

Masterprogrammet i biomedisin har innført kurs i programmeringsspråket Python, som har vært en suksess. De ansetter nå flere studenter som assistenter i dette kurset. Etter at UiB endret tallverdien på sitt C-krav for opptak til master ønsket programutvalget å beholde det litt strengere opptakskravet der karaktersnitt C tilsvarer tallverdien 3,0, men fakultetet har ikke ønsket å fremme dette for fakultetsstyret på grunn av bekymring for minkende søkermasse.

Studiebarometeret viser at det er behov for bedre informasjon om karrieremuligheter og sterkere tilknytning til arbeidslivet. Programutvalget ønsker å etablere en alumni-database med informasjon om hva tidligere studenter jobber med.

Programutvalg for ledelse, økonomi, kvalitet og digitalisering i helse

Også her jobbes det med en revisjon av masterprogrammet. Revisjonen vil fokusere på å integrere en egen emnepakke med tema digitalisering i helsetjenesten, noe som også er et ønske og en forventning fra helsesektoren. Målgruppen for dette EVU-programmet er ledere og andre i full jobb i helsevesenet. I tillegg jobbes det med å utvikle digitale element i alle emnene, for å gjøre

studietilbudet mer fleksibelt og attraktivt for søkere utenfor Bergen. Revisjonen er planlagt ferdigstilt og implementert til opptaket i 2026.

Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer

Det er gjennomført 56 treårige emneevalueringer som er lastet opp i Studiekvalitetsbasen. Ingen program har hatt programevaluering siden forrige studiekvalitetsmelding. Studieleidelsen ved fakultetet har bestemt å opprettholde kravet om årlige egenvurderinger i emner, selv om dette ikke lenger er et krav i UiBs kvalitetssystem. Fakultetet vil imidlertid ikke kontrollere om disse blir gjennomført, og det er opp til programutvalgene å innhente disse.

Alle studieprogram skal gjennomføre en programevaluering hvert sjette år. Odontologistudiet starter sin programevaluering i høst, og i 2026 skal tannpleie, farmasi og erfaringsbasert master i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi evalueres.

Strategiske planer for den faglige porteføljen

Som nevnt i gjennomgangen av dialogmøtene med programutvalgene er det flere studieprogram som jobber med revisjon. Utfallet av revisjonen av masterprogrammet i Helse og samfunn kan bli at en av studieretningene legges ned, med påfølgende utredning av muligheten for en nordisk fellesgrad. I denne forbindelse vil fakultetet også se overordnet på antallet studieplasser på masterprogrammene, og sikre en permanent omfordeling av de nedlagte plassene fra masterprogrammet i human ernæring. Masterprogrammet i manuellterapi har gode søkertall og stabil gjennomføring, og ønsker derfor å gå over til årlige opptak fra 2027. Det kan da også bli aktuelt å flytte enkelte studieplasser fra master i helse og samfunn til manuellterapi. Høsten 2025 vil det jobbes konkret med tiltak for å fylle masterplassene våre.

Mye tid og ressurser går fortsatt med til flercampusmodellen for medisinstudiet (prosjekt Vestlandslegen). Det jobbes i høst med en revidert, felles studieplan som fungerer for alle campus.

Endringer og prioriteringer innen utdanning og læringsmiljø

Det siste studieåret har vært preget av mye diskusjon om KI og utdanning. Fakultetet etablerte relativt tidlig egne [retningslinjer](#) for bruk av KI i studiene, som var etterspurt av studentene. Vi har jobbet med å bevisstgjøre alle studieprogram og fagmiljø om disse retningslinjene, slik at alle aktuelle emnebeskrivelser blir oppdatert med informasjon om tillatt bruk av KI. Samtidig må retningslinjene jobbes kontinuerlig med videre, da feltet stadig endrer seg.

En arbeidsgruppe vil gjennom høstsemesteret jobbe med en løsning for samundervisning mellom odontologi, tannpleie og ernæring i første studieår. Behovet for dette kommer av at antallet studieplasser på medisin (alle campus kombinert) nå er så høyt at det ikke vil være mulig å fortsette dagens samundervisning for medisin og odontologi. Vi har ikke undervisningsarealer som kan samle alle disse studentene til plenumsundervisning.

Som nevnt har programutvalget for medisin, og deretter fakultetsstyret, vedtatt å legge ned elektive perioder i medisinstudiet. Studentrepresentantene stemte imot, men selv om vedtaket gikk gjennom opplevde de å ha blitt godt involvert i prosessen, og hadde forståelse for hvorfor fakultetet tok avgjørelsen. Fakultetet opplever fortsatt å ha god dialog med studentene, også med studentutvalget MEDSU.

Hele fakultetet er i gang med en prosess for å redusere arealer, der utfallet kan bli at noen studentarealer må flyttes. Det er studentrepresentanter med i arbeidsgruppen, og ivaretagelse av tilgjengelige studentarealer er høyt prioritert.

I 2024 etablerte fakultetet en årlig Undervisningsdag, som planlegges og arrangeres av fakultetets pedagogiske akademi. Dagen brukes til å sette fokus på nye initiativ og forskning på undervisning ved fakultetet, i tillegg til å fasilitere for diskusjoner mellom kolleger.

Fakultetet har innledet dialog med Studieavdelingen om etableringen av regionale studiemodeller i medisinstudiet i Stavanger, Førde og Haugesund. I den forbindelse er det viktig at SA og andre sentralavdelinger er kjent med at vi kommer til å ha UiB-studenter i disse byene fremover. Dette medfører at en del tjenester som SA gir, f.eks. innen eksamensavvikling, må tilpasses våre nye behov. Dette vil følges opp og prioriteres fra vår side fremover.

Vi jobber også med utredning og planlegging av mulig ombygging av undervisningsarealer som i dag er dedikert til spesifikk undervisning (histologi og fysiologi). Disse salene er i dag relativt lite i bruk. Vi ønsker å se om det er mulig å bygge disse om til mer fleksible undervisningsarealer, slik at vi kan benytte dem til flere typer undervisning og spesielt studentaktiverende undervisning. Salene vi da også kunne benyttes av studentene til egenstudier og gruppearbeid når det ikke er annen undervisning i lokalene. Dette er noe studentene selv har etterspurt i lengre tid.

Andre tema

Vi vil til slutt kort kommentere noen av Utdanningsutvalgets prioriteringer som vedtatt i møte 18. desember 2024. Noen av prioriteringsområdene er allerede omtalt i meldingen, og er derfor utelatt her.

- *Arbeide for tettere kobling mellom forskning og utdanning, spesielt på bachelornivå*

Fakultetet opprettholder seminarserien Mulighetsreisen, som er et arrangement der forskere ved fakultetet presenterer sin forskning for studentene. Arrangementene har jevnt godt oppmøte.

- *Styrke utdanningskvaliteten med fokus på studentaktiv læring, alternative vurderingsformer, økt gjennomføring og bedre tilknytning til arbeidslivet.*

Alt dette er viktige momenter i de ulike programrevisjonene som pågår ved fakultetet.

Masterprogrammet i Global helse har mottatt insentivmidler for sitt revisjonsarbeid med fokus på studentaktiv læring og arbeidslivsrelevans. Medisinstudiet vil også se på alternative vurderingsformer og studentaktiv læring både i prosessen med å etablere en flercampusmodell og i oppfølgingen av NOKUT-rapporten om landets medisinstudier.

- *Styrke arbeidet med kompetanseutvikling og retningslinjer for bruk av KI-verktøy i undervisning og vurdering*

Vi har allerede etablert KI-retningslinjer som vi fortsetter med å gjøre godt kjent for både studenter og ansatte. Det arbeides også med et større prosjekt om KI som beslutningsstøtte i eksamensarbeid ved Institutt for biomedisin.

- *Styrke utdanningsdeltakelse i internasjonale samarbeidsprosjekter og arbeidet med prosjektsøknader for kvalitetsutvikling i utdanning*

Vi har en stadig økende gruppe ansatte som engasjerer seg innen medisinsk og helsefaglig pedagogisk forskning. Fakultetet har hatt mer enn 20 reiser i år på konferanser innen medisinsk, odontologisk eller farmasøytisk pedagogisk forskning. Nesten 200 forskere fra hele Norge deltok på konferansen i medisinsk og helsefaglig pedagogisk forskning som vi arrangerte i Bergen høsten 2024.

Vi har flere aktive forskningsgrupper som søker om midler til denne typen prosjekter både nasjonalt og internasjonalt, blant annet et prosjekt om “faculty development in medical education” og om internasjonalt samarbeid om online undervisning innen farmasi. Fakultetet har også en gruppe som er involvert i et Innovasjon Norge-prosjekt om digital «studentmappe» (Nansen-prosjektet) som handler om pedagogisk oppfølging av studenter i praksis. I tillegg pågår det et utviklingsarbeid om bruk av kunstig intelligens som beslutningsstøtte ved vurdering og eksamen.

- *Styrke arbeidet med livslang læring og videreutvikle forskningsbaserte, fleksible etter- og videreutdanningstilbud*

Som nevnt arbeides det med revisjon av vår erfaringsbaserte master innen helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi for å gjøre denne mer attraktiv. Fakultetet har også mottatt sentrale midler for å utvikle et EVU-emne innen kreftfarmasi. Fra og med høsten 2025 har vi opprettet en EVU-variant av DIGI-emnet Medical data science, kalt DIGI616 Introduksjon til digital medisin.

